

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, jouluk. 31 - Wed. Dec. 31. 1996

FINNISH AMERICAN WEEKLY

92. vuosikerta Vol. XCII No. 51

65 cents

Neljäs suomalaiskohde maailmanperintölistalle

Nykyisin museona toimiva Verlan vanha puuhiomo ja pahvitehdas on hyväksytty Unescon maailmanperintöluetteloon.

Jaalassa Pohjois-Kymenlaaksossa sijaitseva Verla on Suomen uusi edustaja luettelossa, jota ylläpitää YK:n kasvatustieteiden ja kulttuurijärjestö Unesco. Aiemmin Suomesta on hyväksytty luetteloon Suomenlinna, Vanha Rauma ja Petäjäveden puukirkko.

Nimeämisestä päätti 21 maan edustajista koostuva maailmanperintökomitea, joka kokoontui äskettäin Meksikossa.

Maailmanperintökomitean mukaan Verla on ainutlaatuinen vuosisadan vaihteen teollisuusmiljö. Se on kuin ihmeen kaupalla välttynyt purkamiselta ja sopimattomilta lisärakennuksilta. Alue on saanut säilyttää sen ilmeen, jonka viipurilainen arkkitehti **Eduard Dippel** sille antoi sata vuotta sitten.

Tehdasta ympäröivään ruukkikylään kuuluvat lisäksi laaja työväenasuntojen kokonaisuus, myllyt, Verlankoski voimalaitoksineen sekä uitto- ja sahaustoimintaan liittyvät rakennukset ja rakennelmat. Verlankosken tuntumassa sijaitsevaan pysäysuoraan kallioseinään tehty esihistoriallinen kallioaalaus, joka löydettiin 1974, liittyy alueen merkitykseen pyyntikauden kulttipaikkana.

Verlan vanhaan tehdasmiljööseen kuuluu kaikkiaan seitsemän erillistä rakennusta, jotka on suojeltu rakennussuojelulain nojalla 1992. Suojelua esitti Verlan museoalueen omistaja Kymmene Oy, nykyinen UPM-Kymmene Oy. Rakennuksista suurin on tiilinen puuhiomo ja pahvitehdas vuodelta 1895. (Demari)

Pakkasennätyksiä Etelä- ja Itä-Suomessa

Tämän talven pakkasennätykset on rikottu lähes koko Suomessa maan pohjoisosia lukuunottamatta. Lämpötila laski viime viikolla monin paikoin koko Etelä-Suomessa 25 Celsius-asteen alapuolelle, ja mm. Joensuussa tapaninpäivä aloitettiin 32 asteen pakkasessa.

Lämpötilat laskivat 30 asteeseen paikoin myös Lounais-Suomessa. Viikonlopun vaihteessa sää alkoi jo lauhtua luoteesta alkaen.

Kova pakkasmyrsky myöhästytti kaukojunia tapaninpäivänä. Valtion rautatiet jouti järjestämään korvaavaa liikennettä takseilla ja linja-autoilla. Myöhästymisiä oli eniten pääradalla Etelä- ja Itä-Suomessa.

The Waterfront Center, a Washington, D.C.-based non-profit consulting and research organization recently recognized Helsinki for its Ruoholahti waterfront housing district. More on page 5.

photo: Heikki Hirvonen

This week in

THE FINNISH AMERICAN

RAIVA AJA

pages 4 - 9

- For quality of life, Helsinki outranks other EU cities
- ASF translation contest

- Cradlesong - a story by Oskari Tokoi

From the desk of Stig Häggblom:

Hiihtotalvi on alkanut, kilpailutalvi, kuntotalvi, viihtytalvi.

Hiihtäminen on hauskaa. Se terästä ruumista ja se virkistää mieltä.

Huipputasolla kun ei ole kyse MM-kisoista eikä Talviolympialaisista kilpaillaan Maailmancupin osakilpailuissa ja cupin loppuvoitosta. Osakilpailuvoitotkin on suuri saavutus.

Usein on esitetty kysymys: eikö kukaan pysty voittamaan norjalaista ihmehiihtäjää Björn Dähliä?

Davosissa joulun alla eräs suomalainen pystyi. Hän oli Mika Myllylä Haapajärveltä. Mika voitti kireän pikapyrähdyskilpailun 10 km:llä.

Tämän Davosin kilpailun jälkeen Myllylä myös kiipesi cupsarjabin kokonaisjohtoon.

Björn oli kilpailussa myös mukana. Häneltä osui suksisauva siteeseen ja tuloksena suksi irtosi jalasta. Muuta ei tarvittu, peli oli pelattu hänen osaltaan.

Mukana kisassa ei ollut Vladimir Smirnovkaan, suuri olympiavoittaja Lillehammerin 50 km:lla, missä nyt 28-vuotias Mika Myllylä oli toisena hopealla. Smirnov oli Davosissa, mutta sen verran viästynyt, ettei startannut Mi-

kaa vastaan.

Myllylän jälkeen seuraavina kisoissa olivat Erling Jevne Norjasta sekä Italian Fulvio Valbusa. Kuten huomaamme uusia nimiä on nousmassa hiihtotalvaalle...

Kuitenkin suomalaisista jo 38 vuotta täyttänyt Harri Kirvesniemi oli neljäs ja nuori Sami Repo viides.

Suomi näyttää myös olevan saamassa kunnan viestijoukkueen Naganon O-kisoihin Japanissa 1998. Nämä kolme plus Jari Isometsä voittivat Davosin maitten välisen viestin ennen Norjan joukkuetta. Norja on ollut viestinnässä aika lyömätön viime vuosina.

Jari Isometsä, Lapin kova menijä suksilla, otti kyllä mitaa Myllylästä hänkin. Isometsä oli kymppillä 25:s. Torgny Mogren, Ruotsi, oli 24:s, Norjan monikertainen olympiavoittaja - Ranskan Albertvillessä pituushiihdon päähenkilö - Vegard Ulvang oli 26:s.

Päätöksensä tutustui Mika Myllylään Lillehammerin talvikisoissa 1994. Mika ei ole kovin ahkera ajamaan paritaansa, mutta on iloinen ja sanavalmis veikko. Mielestäni hänessä on paljon sitä mitä aikoinaan, varsinkin Innsbruckin talvikisoissa 1964,

Suomesta Naganoon

Hiihtotalvi on alkanut voittoaasti. Davosissa Mika Myllylä Haapajärveltä yltyi maailmancupin osakilpailun voittoon. Kuvamme hilpeä hiihtäjä on kuitenkin Haminan ympyrähiidosta, lähinnä sen esitteestä. Haminan ympyrähiidto on jokavuotinen tapahtuma tammikuussa.

löysi Eero Mäntyrannan olemuksesta.

Muistan myös sen Innsbruckin. Suuri SEURA-lehti oli valjastanut erikoisavustajakseen Denis Johanssonin Turusta, värikäs maileri, joka edusti Suomea monessa maailmancupin osakilpailussa ja kahdesti olympiakisoissa. Eräänä aamuna, hyvin varhain, olimme Deniksen kanssa Suomen hiihtäjien majapaikassa kun suksia voideltiin.

Denis aloitti sanaharkan Mäntyrannan kanssa, mutta jäi toiseksi.

Viimeksi kun talvikisat käytiin Japanissa Sapporossa 1972, Suomen hiihtäjät epäonnistuivat. Kultamitali jäi saavuttamatta. Ainut kultamitali Suomeen tuli kirjoittajan kautta, kun hän löysi Sapporosta tulevan valmonsan.

Kuvittelen, että Naganon talvikisojen Suomen joukkueen johtajana on entinen pääministeri Esko Aho. Hänenkin kannaltaan olisi komeaa jos hänen hiihtäjänsä kisoissa yltäisivät kultamitalisuorituksiin. Esko Aho on ollut vuoden päivät Suomen hiihtoliiton puheenjohtajana.

Mika Myllylä on yrittäjästä eräs, seuraamassa Mäntyrannan, Veikko Hakulisen, Sixten Jernbergin ja Gunde Svanin jalanjalkia.

Tai sanokamme, ladunjälkiä.

RAIVAAJA

ISSN 1059-4779

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Periodicals postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaja, P. O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX 508-343-8147

Subscription rates:

USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00; 3 mo. - \$16.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$33.00; 6 mo. - \$25.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Exchange rate

December 26, 1996

1 Finnish mark = US \$.2154

1 US \$ = 4.6434 FIM

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Joulukuun 31 p., Sylvester,
Tammikuun 1 p., Silvo

Uudenvuodenpäivä

Tammikuun 2 p., Aapeli

Tammikuun 3 p., Elmo,

Elmer

Tammikuun 4 p., Ruut

Tammikuun 5 p., Lea, Leea

Tammikuun 6 p., Harri

Tammikuun 7 p., Aukusti,

Aku, August

Tammikuun 8 p., Hilppa,

Titta

Tammikuun 9 p., Veikko,

Veli, Veijo

Tammikuun 10 p., Nyyrikki

Tammikuun 11 p., Karl, Karri

Tammikuun 12 p., Toini

Tammikuun 13 p., Nuutti

Tammikuun 14 p., Sakari,

Saku

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1996: \$10,931.94

Turo L. Hallforsin muistolle
Jonathan Ratila, Fitchburg, MA \$10.00

Kultaisen Iän Kerho, Fitchburg, MA \$100.00

Kiitos lahjoittajille!

Lapsijoukko kuuntelemassa tarkkaavaisena joulupukin sanomaa.

Suomi-koulu kokoontuu pikkujoulun merkeissä

Lauantaina, 14. joulukuuta juhlittiin perinteiseen tapaan Uuden Englannin Suomi-koulun joulujuhla Kalevan Majalla Littletonissa (MA).

Sateisesta säästä huolimatta tupa täyttyi ja juhla aloitettiin klo 5:00 illalla laulamalla perinteisiä suomalaisia joululauluja kuten "Joulukirkkoon", "Joulu, joulu tullut on" ja kaikkien rakastama "Joulupuu on rakennettu".

Tupa olikin koristettu suomalaisen joulutunnelman mukaisesti: oli kynttilöitä ikkunoilla ja aito joulukuusi koristeineen ja tietysti ilmassa leijui joulupullan ja piparkakkujen tuoksu.

Tunnelma oli iloinen ja laulut sujuivat hyvin Helena-opettajan säestyksellä ja pienten oppilaiden opettaja,

Raija keräsi pikku tontut leikimään keskelle lattiaa. Lasten suosikkilaulut olivat "Hei, tonttu-ukot" ja "Tonttujen jouluyö", mitkä sujuivat hyvin vanhasta harjoituksesta. Sit-

ten seurasi isompien tonttujen joululeikki, missä vedettiin pikku tonttu ulos kuopasta.

Leikit tuli leikittyä ja olikin aika valmistautua joulupukin tervehdintään. "Joulupukki, joulupukki, valkoparta vanha ukki" laulua laulettiin ja lapset kerääntyivät lattialle joulupukin keinutuolin ympärille.

Oli ilo katsella, että näin monta Suomi-koulun oppilasta, noin 40 lasta, oli tullut pukkia tervehtimään. Jokaiselle jaettiin Suomi-koulun ruskea yllätyspussi namui-

Joulujuhlan kruunasi lopussa kunnan kahvitarjoilu herkkuineen ja niin se oli pari tuntia vierähtänyt rattaisti ystävien seurassa. Lapsilla ja vanhemmilla oli hauskaa ja

iloinen joulumieli kotiin lähtiessä ja haluammekin kiittää Suomi-koulua, ja tammi-kuussahan me taas tavataan. Joulu juhlista jaloja ja pikkujoulujuhlita rantasa-

teessa kotiin. . . Niinhän se oli? Hei, hei!

SIRPA OSACHUK

Valokuvat: Sirpa Osachuk

Kolme hyväntuullista suomikoululaista: Erik (vas.) ja Brittany Osachuk ja Salla Nieminen.

Pienten suomikoululaisten opettaja Raija Nieminen pitrilleikissä ohjattavineen.

Lapin tonttu allas opettaja Helena Nilva-Sawyer saapui paikalle ennen pukin tuloa.

Vuorossa "Soihdut sammuu" tonttuleikki. Takana oikealla Jenkilän Malkkojen puheenjohtaja Arja Mielonen-Walker.

*The Finnish-American***RAIVAAJA**

Destructive Forces

by Santeri Alkio
translated by Richard Impola

Continued from December 18

CHAPTER NINE

The theme of law and order is resumed with the arrest of Vennu Kari, who has appeared in previous chapters as the ringleader of the puukkojunkkarit.

People thought Grönberg had completely forgotten the thirty barrels of rye stolen from Klitsi during the spring. They winked about it behind his back and spoke of it in low voices. When Vennu Kari was seen abroad, he was looked on either with awed respect or with secret horror, by each according to the view he held of Vennu's life style. Everyone thought Vennu was moving about more freely and arrogantly than he had last winter. He often had visitors in his home, whom the people commonly chose to regard as fugitives from justice no matter who they were. Likewise men who had been as secretive as moles while Vennu was in prison were again swaggering about in public. Ordinarily they spent their time at his house drinking and playing cards, but sometimes they went for drives, stopping at the wealthier farms in remote areas, where they set the masters of the house to quaking in their boots with their wild horseplay, and the housewives to setting the table with her best food. Often when they left they took with them a slab of ham, a haunch of cured beef, or some other food.

Elias Kuivanen, who for some time in the past had been excluded from Vennu's gang, had now been restored to its good graces. Elias clung tightly to his place among the men and followed Vennu like a faithful dog, even if at times Vennu made him the target of stinging ridicule, going so far as to kick him sometimes. But Elias' friendship with Vennu improved his economic situation noticeably. His creditors, of whom there were many, and who last winter had come close to reducing him to the status of a day laborer, were now as quiet as mice. Now and then his children were seen with decent food to eat.

Whispers about such matters became widespread during the month of July.

"Does the sheriff know about

it?"

He did indeed, for people had carried various and sundry tales to him. Vennu's crimes were no big thing, compared to his earlier ones, but when Vennu and his gang once got going and the dark fall nights arrived, then...

Many actually began to live in fear.

The whispering went on: What had happened to Grönberg's courage and determination? He had, of course, solved other crimes, punished and sent other criminals to prison, but...

"No one dares go after Vennu for petty crimes."

The sheriff's reputation declined a few degrees. He was seen busily moving about the community, more withdrawn than before, regularly attaching property for debt, and jailing and punishing a few petty criminals. But their main lair he left untouched.

The weather was cold, and the growth of plants so retarded that the farmers were sure their crops would fail. There was already hunger in the poorer hill cottages. Many a shanty chimney had ceased to smoke; its inhabitants had taken to the roads with pack on back to beg for their bread. In July when nights grew darker, on many farms a man with a loaded gun guarded the storehouse.

As people grew accustomed to these things, they also accepted the notion that it was impossible to jail Vennu, because no one could bring any particular charge against him. That sent a pang through many a heart. People hoped that he would do something for which he could be imprisoned.

"A remarkable man!" they said. "Everyone blames him for everything, but no one actually knows what he is guilty of."

During this time, the sheriff was holding confidential talks with a number of people who now lived by begging. At least a couple of them had earlier made their living by bolder means and had done time in jail as a result. By chance the sheriff heard of the Saarikoski miller's having said that Elias Kuivanen had brought two whole barrels of rye to him for milling. He called the miller in. The man had had no previous dealings with Grönberg, and when the latter asked

him who had been at the mill during the past four weeks, the miller, for the life of him, could recall only Valee Varpula, the vicar, and others whom he thought would indeed have grain to grind. He said he couldn't recall if Elias had been to the mill since the previous winter. The miller was a hard worker and had an extraordinary gift of gab.

The sheriff's hired hands, who loved to listen in when someone was closeted with the sheriff for a long time, heard the miller's playful mouth crying out in very serious tones that evening. The foreman said with a smile:

"Poor Miller-Masa, you're finding out that foxy tricks will do you no good in our house."

"I wonder what the master is up to this time," said one of the young men. "He's onto something big."

When the miller left late that evening, he did not seem to notice his old friend the foreman. Head down and looking extraordinarily timid, he walked hurriedly out of the yard.

The next morning, the foreman was ordered to hitch up the horse and go for a ride with the sheriff. A boy was sent to tell the juror from Isola to be at home when the sheriff stopped to pick him up on the way to the parish office.

But just as a hired hand brought the horse in from pasture, Vennu Kari drove into the yard.

Grönberg looked out the window and had trouble believing his eyes. For a moment he was overcome by a strange, uneasy feeling of doubt. And when Vennu came stamping in, loudly calling out a greeting and extending a hand to him, Grönberg still felt that nervousness, which was all the more troublesome since he so seldom experienced anything of the sort. His apprehension made his senses keener than usual, and he noticed that Vennu cleared his throat as he sat down and took a deep breath, as if he were about to say something it was not easy for him to say. He realized that Vennu was unsure of himself, whatever his errand.

"I hear you plan to charge me with stealing Klitsi's grain," Vennu said without further ado.

Grönberg neither looked at Vennu nor responded to his question, merely gazed out of the window with an odd and searching expression on his face. He noted again that Vennu did not laugh, but only drew in a deep breath as if his chest were being squeezed. Vennu seemed nervous and unsure of himself. When the sheriff said nothing, Vennu added:

"Is it true?"

Then Grönberg turned his penetrating glance on him and said in his usual tone of voice:

"It is."

Now there flashed in Vennu's eyes a look as telltale as that in the eyes of a child who has been caught in mischief when he least expects it. Grönberg had been waiting for just that look, and it affected him so strongly that his heart began to pound.

"But that's a lie!" shouted Vennu.

Grönberg had begun to regain complete calm. Now he moved his chair closer to Vennu's and with disturbing tenacity began to stare into his eyes without saying a word.

Vennu was driven into a frenzy of rage by that extraordinary scrutiny. He leaped up from his chair and began to pour out a flood of denials that echoed through the room. When he tired of that and sat down again, repeating his declaration of innocence, Grönberg suddenly asked:

"But tell me, are you guilty?"

"Guilty?" cried Vennu, in boundless astonishment. He had just delivered a long lecture on his innocence. Somewhat feebly, he answered:

"I'm not guilty. I just finished telling you that."

"I might have known that without you're coming. Why exactly did you come? To tell me that you weren't guilty?"

Vennu gritted his teeth.

"Of course."

Grönberg laughed and stepped up to Vennu. Thrusting his hands deep into his pockets, he said with extraordinary emphasis:

"You are guilty."

For an instant that odd look of doubt flickered in Vennu's eyes.

"Who said so?" he said.

"I did."

Vennu stood up. With a violent inner effort he seemed to shed for a moment the humilia-

tion that was crushing him.

"I've never been afraid of any man!" he shouted, jerking his huge frame upright and intentionally brushing the large knife sheath that hung at his belt. Then Grönberg, moving faster than Vennu could have imagined possible, leaped up, seized Vennu by the collar, threw him flat on the floor, snatched his knife from the sheath, and threw it into the corner. Vennu began to bellow on the floor. Grönberg did not hold him down, but rose, letting him get up too, and took a revolver and handcuffs from the drawer of a cabinet.

He was ready when Vennu stood up roaring wildly.

"Put your hands here!" Grönberg held out the handcuffs.

"Never!" Vennu took a step or two backwards.

Grönberg seized Vennu's right hand and thrust it into the handcuffs, and then his left.

When Vennu later described this arrest, he was never quite able to explain what had actually happened. He had felt strangely afraid and inferior, just as if he had been a badly behaved child who had been forced to give in.

The hired hand was told to hitch up the horse.

During that time, Vennu sat and watched as Grönberg paced the floor of the room with long, weighty steps. He tried from time to time in some coarse way to make clear that he still had his character, self-confidence, and strength. But it infuriated him that Grönberg said nothing...did not shout, did not even let him know what he thought of him. In everything about Grönberg there was such gravity, certainty, and self-confidence that Vennu began to sense that his days of glory were now over, that there was no remedy, that no force or stratagem would ever bring them back. His chest felt constrained and the handcuffs pinched one hand especially. Grönberg seemed to grow larger before his eyes. A shudder ran through him; he realized instinctively that the man before him, who had shackled him so effortlessly, represented a power of the future that was unknown to him.

When the juror arrived, they

turn to **DESTRUCTIVE** page 7

Helsinki receives recognition for waterfront project

Helsinki, the capital of Finland, was recognized by the Waterfront Center, a Washington, D.C.-based non-profit consulting and research organization, at its 14th international conference on urban waterfront planning and development. The event was attended by 300 and was held November 15 in Boston.

Helsinki's City Planning and Public Works Department was among the thirteen recipients of Honor Awards for outstanding projects and plans. Recognition was received in the residential/resort category for the Ruoholahti housing district. The other recipient in this category was the Tugboat Landing in Vancouver, British Columbia, Canada.

At the awards ceremony Helsinki was represented by Paavo Perkkio, head of the City Planning Department.

The Top Honors in the international waterfront development awards competition went to two widely divergent projects, halfway around the world from each other, Bryggens Museum, Radisson SAS Hotel, Bergen, Norway and the Spokane River Centennial Trail in Washington state.

This year's winners were selected from among 99 entrants by a five-person jury.

Jury chairman, Charles Norris, architect and urban designer, TAMS Inc., Boston, said "The entries exhibited the need to balance natural values with good development, emphasizing design approaches that blend with manmade or natural surroundings. We chose a combination of cutting edge projects along with well executed standard approaches to waterfront development."

Serving on the jury were: Charles R. Norris, architect and urban designer, TAMS Inc., Boston, chairman; David Benn, principal, Cho Wilks and Benn, Baltimore (MD); David Jack, managing direc-

tor, Victoria & Alfred (South Africa); Meme Sweets Waterfront Ltd., Cape Town, Runyon, executive director,

Rivers Fields Inc., Louisville (KY); and Yolanda Velez, president, Yolanda Velez Consultores, Mayaguez (PR).

photo: Helkki Hirvonen

Ruoholahti Waterfront

West Harbor, Helsinki, Finland

In the 1920s, Helsinki's West Harbor region was leveled and filled, and the Ruoholahti district gradually developed into an industrial/warehouse district.

In the years since, this maritime city has grown to house a population of 525,000. Because of such extensive growth, industrial areas like Ruoholahti near the city center have relocated away from the heart of Helsinki. As a result, vacant areas are available for reuse, in the time-honored pattern along the world's waterfronts.

In 1986, the Helsinki Planning Department realized the potential of Ruoholahti and prepared a master plan to convert the area into a residential neighborhood. An open town planning competition was held in 1987-88.

The Ruoholahti Waterfront is the first phase in the West Harbor Department in cooperation with the Planning Department.

Today a canal connects Ruoholahti and Hietalahti Bays, bisecting the project and providing its signature amenity. The project includes schools and daycare centers, parks and bridges, streets and squares, and a commercial core. Several remaining industrial buildings are being reused, including the Cable Factory that now holds art and cultural activities. New apartments and other structures, including offices, are varied in architecture and help the precinct avoid a sameness in appearance.

The entire waterfront is reserved for public recreation. Boats moor along the embankment and canal, and a marina is planned.

Currently, Ruoholahti's population is 6,000. When completed, the project will provide housing for approximately 9,000 and will include a high percentage of assisted housing, assuring a variety of income levels. Public transportation to and from Ruoholahti is excellent, and consists of a subway line, trams and buses.

The Waterfront Center

New Finlandia Vodka importer

Primalco Ltd. has announced that Brown-Forman Beverages Worldwide has been awarded the contract to import and market Finlandia Vodka (including Classic, Arctic Cranberry and Arctic Pineapple vodkas) into the U.S.

Erkki Anttila, Primalco's managing director, said, "We chose a partner willing to make long-term investment in Finlandia Vodka, the kind of commitment needed to develop the brand beyond its current position in the premium category."

William Street, CBO of Brown-Forman, said, "We are very excited about the potential of Finland Vodka in the U. S., especially given its status as one of the world's fast-growing spirits brands."

Headlines

Hershey Foods Corporation will purchase Leaf Inc., the international Finnish food company Huhtamäki's North American confectionary business, for \$440 million. In exchange, Huhtamäki will purchase Hershey's European candy-making operations for \$110 million. Huhtamäki will retain the trademarks and license the rights to brands in America to Hershey. The brands include candies like Jolly Rancher, Whoppers, Heath Bar, Milk Duds and Pay Day. Hershey will pay a

Sweet Deal

perpetual royalty to Huhtamäki for sales of the brands.

Huhtamäki's CEO, Timo Peltola said that the transaction was motivated by shareholder interest.

"Leaf's profitability in North America has been lower than in Europe," said Peltola. "The same was true for Hershey's European business, compared to its North American levels. The arrangement will

result in higher returns for both companies."

Kenneth Wofe, Hershey's CEO and Chairman said, "We welcome entering into this transaction with Huhtamäki. It will allow each company to focus on its respective core markets. The consolidation of Leaf's North American confectionery operations into our current business will allow us to leverage our existing capabilities, to create synergies and to better serve both customers and consumers."

Headlines

Helsinki outranks other EU cities for quality of life

HELSINKI - The quality of living in Helsinki, Finland, was ranked highest among cities in the European Union by a study of the Corporate Resources Group (CRG), an international management consultancy based in Geneva. The results of the annual worldwide survey, which were published last month, underscore Helsinki's new role as an operations base for multinational companies locating in the New Northern Europe, according to Arto Juva, chief of economic development for the City of Helsinki.

"The benefits offered by Helsinki including the high quality of our lifestyle has attracted some 60 international companies to Helsinki as a base for operations in the New Northern Europe over the past two years," claims Mr. Juva. The newly emerged market area comprises northwestern Russia including St. Petersburg and Moscow, the Baltic countries and Belarus, as well as the developed Western economies of the Nordic countries.

Helsinki narrowly edges out the other Nordic capitals for

quality-of-living factors that reflect the cities' political, social, economic, cultural and natural environment; health-care, educational and public services; recreational opportunities; and the availability and quality of consumer items and housing. For example, both Stockholm and Copenhagen rank 99 against Helsinki's base point of 100. However, for access to markets in Russia and the Baltic countries, Helsinki also has the advantage of proximity and logistical benefits, such as having the same railway gauge as Russia. The CRG study ranks St. Petersburg only 50 and Moscow 49.

Helsinki also has a high quality-of-living ranking by worldwide standards, as New York (96), London (95) and Tokyo (97) all rank somewhat lower. Compared with these cities, Helsinki excels in security and personal safety ratings but clearly loses on weather.

Finnish people have learned to live with long winters, Mr. Juva said. The infrastructure is built to withstand the harshest weather, and breakdowns of public services or transport rarely occur because of weather conditions. Finns engage in a wide variety of outdoor activities throughout the winter months.

CRG's Quality-of-Living Report for 1996 compares the quality of living in 161 cities throughout the world. Helsinki ranks first in the European Union and eighth worldwide after Vancouver, Toronto, Zurich, Geneva, Auckland, Sydney and Melbourne.

City of Helsinki

For the Record

There was no paper published last week so that Raivaaja Publishing Company employees could spend some time with their families during the Holiday Season.

This week's issue is being published and mailed today, a Tuesday, because tomorrow, January 1, is a holiday. Best wishes for 1997!

Lukijan kynästä

The LUKIJAN KYNÄSTÄ (From a Reader's Pen) Section invites readers to discuss current issues of the Finnish American community. Everyone is welcome to contribute.

Debate, observe, question, suggest - express your opinion! If possible, keep your letter to the length of one typewritten page or two handwritten pages. Letters selected for publication may be shortened for space reasons.

Letters published in this section do not necessarily reflect the opinions of the RAIVAAJA staff, Raivaaja Publishing Company Board of Directors or Shareholders.

You may request to use a pseudonym for publication with your letter, but your letter must include your real name and address. Anonymous letters will not be published.

Send your letter to: LUKIJAN KYNÄSTÄ, RAIVAAJA, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

Reconvene unification movement - a third phase

It has now been two years since recent efforts to unite Fitchburg area Finns began. This is a long time.

A first phase under the leadership of Tuure Tenander came to conclusion in May of 1996 with the visit of Norwich architectural students. They presented architectural images with plans and models of a proposed major Finnish center at Salma Park.

This event received excellent news coverage. The editorial board of the *Sentinel & Enterprise* (Wed., May 22, 1996) urged the entire community to help the Finns make the dream of a major building project come true.

At this time the unification leadership could have chosen a course, building on the enthusiasm and momentum of the first phase, that would have quickly united the major Finnish institutions and launched the fundraising.

Instead, appointed representatives set a course that has been slow and quiet, suggesting thoroughness and caution. This is probably an attempt to be realistic as to what can actually be accomplished. But there is a danger that the original dream could be so "watered down" that it would not resemble the idea of a major Finnish center at Salma Park, housing the

Finnish Cultural Center library and providing a multi-purpose facility. No one is going to be inspired by a mere name change and common by-laws. Both should happen, but the energy and life of the unification movement is for Fitchburg area Finns to unite and create an exciting new organization with a major building project. Unification envisions bringing together the treasured Finnish cultural center library and historic Salma Park along with the recruitment of Finnish descendants through new activities or reintroducing older programs that were loved and enjoyed by many.

I will concede that there needs to be a balance between a wise caution and the dream and idealism of unification people. But the idealism of a major Finnish center that unites library and park and creates a new exciting organization must not be lost!

The work of the second phase, with its appointed representatives, must fit into the context and hope of the first phase.

In view of these concerns and what has become a long delay in unification, I would like to suggest that Alida Herring, unification committee chairperson (second phase), re-convene all the

original unification members and all interested parties to an open, free discussion. This will unlock the unification movement out of a hidden, slow, quiet process. Herring should bring a summary report based on the minutes of the 2nd phase and possibly use this gathering as the official unveiling of the proposed by-laws. This meeting could possibly be on the third Sat. of Jan., 18th, at 10:00 a.m. at Salma Park.

We need to re-ignite the enthusiasm, we need to fan the flames of Finnish unity. Timidity and caution should not control us. No more delays! Let's now unite! Let us all take hold of the dream of Tenander and Hoglund and many other good Finns. Let the Finns unite! Bring the library and the park together!

Paul Oinonen
Fitchburg, MA

Dallas, TX

FinnGrandFest 2000

Join us at the Finnish-American Society of Dallas /Ft. Worth meeting in January to hear all about the FinnGrandFest 2000 in Toronto. See a video and listen to all of the exciting plans as Finnish Americans and Finnish Canadians come together in one festive event for the first time!

The theme is "We Welcome the World" and we will be working hard to bring people from all over the world to Toronto that summer. Toronto was recently named the #1 city in the world and it has many attractions for visitors that only a world-class city can provide.

Come hear how you become part of the "2000 Team." Don't miss this once in a lifetime experience.

The society's meeting will begin at 7:30 p.m. on January 16 at the King of Glory Lutheran Church, 6411 LBJ Freeway.

Tex-Finn News

RAIVAAJA

SUBSCRIPTION AND/OR ADDRESS CHANGE

NAME _____

ADDRESS _____

New subscription _____ Renewal _____

Payment \$ _____

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00; 3 mo. - \$16.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$33.00; 6 mo. - \$25.00

Raivaaja
P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600
Phone: 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

**FINNISH-AMERICAN REST HOME
AMERICAN-FINNISH NURSING HOME**
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FL 33461
TELEPHONE (407) 588-4333

Enjoy independent living in our beautiful Rest Home or if needed, 24 Hour Care in our Nursing Home. Live in a Finnish atmosphere at affordable rates. Call or write for further information.

Mika Myllylä

Myllylä 5th in World Cup XC 30 km

Norway's Björn Dählie won the World Cup Cross-Country 30Km Classic Style skiing title at Obertsdorf (Germany) on Dec. 18. His time: 1 hour, 20 mins., 13.3 secs.

Mika Myllylä of Finland was fifth in 1:22:05.7 and Jari Isometsä ninth in 1:23:08.7. World Cup standings after four events included: 1/Dählie/313 points; 2/

Fulvio Valbusa/Italy/203; 3/Myllylä/190, 7/ Isometsä/147; 9/Sami Repo/Finland/111.

- Harri Siitonen

Sports Roundup

by Harri Siitonen

Selänne now sixth in NHL rankings

Wayne Gretzky of the New York Rangers is in the lead in National Hockey League seasonal rankings as of Dec. 22. Teemu Selänne of the Anaheim Mighty Ducks is 6th and Saku Koivu on the Montreal Canadiens is 11th.

Some listings:

1/Gretzky/NYRangers - 36 games played, 14 goals, 37 assists, 51 total points.
2/Sagr/Pittsburgh - 34, 30, 20, 50.
3/Lemieux/Pittsburgh - 33, 21, 29, 50.
4/Sundin/Toronto - 35, 22, 26, 48.
5/Sekic/Colorado - 34, 14, 32, 46.
6/Selänne/Anaheim, 33, 18, 26, 44.
11/Koivu/Montreal, 30, 13, 25, 38.

Laitinen fifth in World Cup jumps

Finland's Mika Laitinen was fifth in the World Cup ski jumps at Harrachov (Czech Republic) on Dec. 15. His totals were 204.8 points (103.5 meters-122.5 meters).

Winner was Slovakia's Primož Peterka, with 235.1 (118-121.5). Peterka leads the World Cup competition after six events with 365 points.

Contrasted to last season, no Finns were included in the top six rankings.

Parkinen, Flint spark St. Mary's win, 66-59

Kelly Parkinen and Mollie Flint led St. Mary's University with 16 points apiece to best Georgia Tech women, 66-59, at Moraga (CA) on Dec. 21.

St. Mary's netters trailed 30-28 at halftime, but surged in the 'second period, with Parkinen scoring four consecutive free throws in the last two minutes to ice the Gaels' win. She further nailed two 3-point baskets and led the team with five assists.

Parkinen's younger sister, freshman Tracy Morris, also scored a three-pointer and nabbed a career-high 12 rebounds.

Morris scored 11 points and Parkinen 10 in a losing game to Marquette on Dec. 19 (69-64) to lead St. Mary's scorers, with Parkinen again hitting two 3-pointers.

Both Kelly and Tracy were high school basketball stars at Campolindo High in their home town of Moraga. Kelly is now a junior and Tracy a freshman, so the two talented sisters will play together for two seasons at St. Mary's.

Minna Karju first in parallel mogul

Minna Karhu of Finland won the women's World Cup free-style skiing parallel moguls competition in LaPlagne, France, on Dec. 15.

Second was Donna Weinbrecht of the United States.

Seattle, WA

FinnFest USA '99 general meeting

Pacific Northwest Finns will be hosting FinnFest USA '99 on the campus of the University of Washington. Winning the bid for FinnFest is something like being host city for the Olympics, and (as with all FinnFests) major educational, cultural and musical events are on the agenda.

Planning the very successful FinnFest USA '96, hosted by Marquette, Michigan, began in earnest three years in advance of the FinnFest. This kind of lead time is necessary in order to attract major talents, exhibits and visitors from Finland and throughout North America.

FinnFest USA '99 wants your input on the makeup, organization and planning for FinnFest '99. Now is the time to lay the foundation for FinnFest USA '99, including both the everyday mundane work of organizing and the special dreaming and brainstorming about the "big pic-

ture" and big events of FinnFest USA '99. This early work on the FinnFest will heavily influence the nature and success of FinnFest USA '99.

The FinnFest '99 Interim Planning Committee has formed a nonprofit Washington corporation called FinnFest USA '99 for the purpose of planning the FinnFest here. In addition to doing the preliminary work like opening bank accounts, collecting information and brainstorming ideas, the FinnFest Interim Planning Committee is announcing a first General Meeting of FinnFest USA '99 for February 2, 1997, at 1:30 p.m. in the basement of the Finnish Lutheran Church located at 8504 13th Ave NW, Seattle WA 98117.

All interested in any aspect of FinnFest are invited and should attend. Coffee and refreshments will be served, and the agenda includes the election of the Board of Directors for FinnFest USA '99 corporation.

FFSC Newsletter

Translation Contest

NEW YORK, NY - The eighteenth annual ASF Translation Prize will be awarded by The American-Scandinavian

Foundation in the fall of 1997 for the best translation of poetry, fiction, drama or literary prose written by a

Scandinavian author after 1800.

The award includes \$2,000, publication of an excerpt in an issue of *Scandinavian Review*, and a commemorative bronze medallion.

The annual Inger Sjöberg Prize of \$500 will also be awarded.

Rules

1. The Prize is for an outstanding English translation of poetry, fiction, drama or literary prose originally written in Danish, Finnish, Icelandic, Norwegian or Swedish.

2. If prose, manuscripts must be at least 50 pages long; if poetry, 25. (Please do not exceed these limits by more than a few pages.)

3. Translations must be from the writing of one

Braintree, MA

Accordion jamboree

Hopefully on the last Sunday in January - the 26th - we'll have an Accordion Jamboree at the Viking Club, 410 Quincy Ave., from 2-6 p.m.

After the program there will be dancing and refreshments for your enjoyment.

Tables of 10 may be reserved. For further information and tickets, please call Nils or Sue at 617-659-2206.

Finn Night

On behalf of the Finns of Quincy and surrounding towns, I would like to thank Sue and Nils Lundin and their hard-working committee for an outstanding Finn Night on Sept. 29.

It was a full house enjoying the music of Nils Lundin and Bert Stromholm with Bengt "Polo" Johansson as vocalist-narrator.

Everyone who attended that night said he/she had a great time and are looking forward to next year!!

Kittos
Miriam Luoma
Viking News

next page

Cradlesong

by Oskari Tokoi
(1873-1963)

translated by Roy Helander

A fifth child was born to our family. I was the oldest, followed by three girls, and this fifth one was again a boy.

Each newcomer was always welcomed with joy, but this last one was especially pleasing to me. It felt as if a certain balance had been given to the family when one more boy was added.

When mother washed and swathed this latest offspring, I always invented a reason to go and watch. I felt I wanted to touch the little toes or pinch his cheek as a sign of my feelings toward him.

According to old custom, for the first three months all children were swathed in a tight cloth which was wrapped about with a long, wide woolen belt, the hands and feet so tightly that the child could neither kick nor move his arms. It was said that the child would be bowlegged if the feet were left free. The hands were bound so that the child could not move about and thus keep himself awake.

The blue painted cradle which grandfather had made when I was first expected to arrive in this world had changed owner once again. Each child, beginning with me, had been rocked to sleep in it, and each had been able to stay until the next child arrived to claim it. It was now my youngest sister's turn to move to my mother's side in the bedstead and her next older sister's turn to move

one berth further from mother's side.

Mother had bathed my little brother and wrapped him in a half cloth in which his hands were free to move, had breast-fed him and put him to sleep in his cradle. But the little one did not want to sleep. He flailed with his arms and the covers had to be tied to the knobs of the cradle so that they would stay in place.

Mother had just readied the dough for kneading and was lighting a fire in the oven, so that she had no time to tend the child. She told me: "You rock him to sleep, so I can do my work."

The command was pleasing to me for I had often lulled by brother to sleep. I sat next to the cradle and began to rock him. But little brother, who had free hands, did not want to sleep but flailed about and tried to kick even though his feet were bound.

When the child did not fall asleep, mother said "Sing something, he'll soon sleep."

"What will I sing?" I asked.

"Sing about the pastor's bell, the one that has been sung to you so many times."

Of course I remembered that song. The melody was familiar to me even though I had never sung it myself. I began:

Rock-a-bye, the pastor's bell,
Kivijärvi's churchbell,
Lesti-Maija's cowbell,
Lampt-Maija's sheepbell.

There were no other verses to the song, but you had to keep repeating this single verse until the child slept.

Since my brother would not sleep, I had to sing them over and over.

Finally, my oldest sister who was playing on the floor with the younger ones came to the rescue and said, "Add Sievi-Maija's pig's bell to the song and he'll surely fall asleep."

The new addition seemed a possibility except that pigs don't wear bells. But since it seemed too short otherwise, something was needed. We remembered that horses were often belled when put out to pasture as well as calves when they were sent into the forest with the other cattle. So we decided that horse and calf would be proper. But no matter how we wracked our brains, we could not find the name of a parish from which Maija could have come. Lohtaja, Kälviä, Ullava and Himanka did not fit and we did not know of any other parishes.

But there were spots closer to home. We remembered that there was a Hekkala in Hillilä village where there was undoubtedly a Maija, so we

sang "Hekkala-Maija's horse's bell."

That seemed fine, and then we only had to find a place for the calf bell. We remembered the nearby Vaetoja which locally was called Vaemmas. So "Vaemmas-Maija's calf bell" also did the trick.

I continued to sing, adding the two new bells to the four previous ones. My youngest sister suddenly suggested that I also add a cat's bell. That seemed reasonable, for the cat was a beloved pet even though it did not wear a bell.

Unfortunately, we could not think of a place which could be joined to the cat's bell. Not a single name fit with it, so we had to leave it off.

While I rocked the child and sang to him, mother's bread had been patted into shape and placed on the peel where it had risen into round mounds. The fire in the oven had burned down to embers and the child in the cradle had fallen asleep.

Now as an old man, it has occurred to me that those four bells, the pastor's bell, the churchbell, the cowbell and the sheepbell, contained the four basic keynotes that colored the people's spiritual and economic life in Bothnia at the time.

From Memories of My Childhood, Vol. II, 1955

Leivän ystävät perustivat kulttuurisalongin

Helsingissä on perustettu Hyvnä Leivän Ystävät -salonki. Sen syntä liittyy osana Suomen Leipuriliiton Leipä nousuun 2000 -kampanjaan.

Salonki keskittyy leivän myytisyyteen, symbolijärjestelmään, arvoihin sekä perimään ja syventyy pohtimaan leivän olennaisista ydintä: sen vaikutusta menneiden, nykyisten ja tulevien polvien arvoihin ja asenteisiin.

Markkinointisemiootikko Vaula Norrena vei salongin avajaisissa kuulijansa matkalle leivän myytisiin merkityksiin. Hän käsitteli leipää pyhyden ja elämän, ystävyyden ja tasa-arvon, rakkauden ja erotiikan, työn ja toimeentulon sekä eettisyyden ja moraalien näkökulmista.

Kirjailija Anja Kauranen johdatti salonkilaiset maailmaan, jossa leipää lähestyttiin kirjallisuuden, runouden, folkloristikan, yhteisöllisyyden ja kielen kautta.

Kaurasen mukaan suomalaiskirjailijoiden Kiven, Ahon, Kiannon ja Sillanpää teoksissa vilisevät vahvat ja arvokkaat suvussa kulkevat taikinajuuret, petut ja monenlaiset kaamakakkuset. Pitkät vartaat ja leivinuunit ovat vielä Jotunin ja Haanpäänkin kirjojen rekvisiittia.

(Demari)

Happy New Year

Aune & Katie Leppala

61 Kent St.
Quincy, MA 02169

Translation Contest

from previous page

author, although not necessarily from a single work. Please include a one paragraph description about the author.

4. An entry consists of:

- Four legible copies of the translation, including a title page and a table of contents for the proposed book of which the manuscript submitted is a part

- One copy of the work(s) in the original language

- A separate sheet containing the name, address and telephone number of the translator and the title and author of the manuscript with the original language specified

- A letter or other document signed by the author, the author's agent or author's estate granting permission for the translation to be entered in this competition and published in *Scandinavian Review*.

5. Manuscripts must be typed and double-spaced with

pages numbered.

6. Translator's names may not appear on any page of their manuscripts, including the title page.

7. The translation submitted in the competition may not have been previously published in the English language. (If the translation being submitted to this competition is also under consideration by a publisher, you must inform us of the expected publication date.)

8. Translators may submit one entry only.

9. Entries should be sent to: Translation Prize, The American-Scandinavian Foundation, 725 Park Avenue, New York NY 10021

10. Entries must be postmarked no later than June 2, 1997.

The winners will be announced no later than November 1, 1997.

The American-Scandinavian Foundation

HAPPY NEW YEAR to FRIENDS and MEMBERS

ONNEA VUODELLE 1997

FINLANDIA FOUNDATION
NEW YORK METROPOLITAN CHAPTER

Ida M. Erickson

FITCHBURG, MA - Ida Mary (Hietala) Erickson, 98, kuoli jouluk. 22, 1996 Fairlawn hoitokodissa Leominsterissä lyhyen sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt elok. 20, 1898 Westerly, RI:lla Frederick J. ja Lydia (Blumström) Hietalan tyttärenä ja oli asunut monia vuosia Fitchburgissa ennen Leominsteriin muuttoaan. Fitchburg High Schoolista päästyään hän oli jatkanut opintojaan Fitchburg Business Collegessa.

Edesmennyt oli toiminut kääntäjänä, englannin opettajana, sihteerinä, kirjanpitäjänä, viulunsoittajana ja vaatesuunnittelijana.

Hän oli osallistunut partio-tyttöjen toimintaan, ja kuului Emanuel Lutheran seurakuntaan Fitchburgissa.

Erickson kuului Finnish-American Club of saimaan, Finnish Cultural Centeriin ja Kalevan Naisiin.

Kaipaamaan jäi tytär Betty Brown, Fitchburg; viisi lastenlasta; yksi lapsenlapsen lapsi; sekä sisarusten lapsia.

Edesmenneen puoliso Julius R. Erickson oli kuollut 1980, tytär Lucy K. Emanuelson 1987.

Hautaustoimisto Sawyer-Miller, 129 Elm St., toimitti hautaamisen Forest Hill hautausmaahan.

LUNENBURG, MA - Turo L. Hallfors, 74, 20 Stevens St., kuoli jouluk. 18, 1996 Deaconess-Nashoba sairaalassa Ayerissa lyhyen sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt maalisk. 22, 1922 Fitchburgissa Lauri S. ja Tyyne A. (Johansson) Hallforsin poikana ja oli asunut 44 vuotta Lunenburgissa. Hän pääsi Fitchburg High Schoolista 1939 ja Fitchburg State Collegesta 1943, ollen luokkansa presidentti. Hän suoritti kasvatustieteen masters tutkinnon University of New Hampshiressä.

Hallfors toimi Fitchburgin koulujen apulais-ylikarkastajana 15 vuoden, jääden eläkkeelle 1985. Fitchburgin koululaitoksen palveluksessa hän oli ollut 33 vuotta, ensin opettajana Goodrich Street Schoolissa, sitten South Fitchburg, Clarendon Street ja Crocker koulujen johtajana.

GARDNER, MA - Agnes A. Teir, 89, 163C Blanchard Street, kuoli jouluk. 21, 1996 Heywood sairaalassa sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt helmik. 3, 1907 Gardnerissa Robert ja Alvina (Sjuls) Teirin tyttärenä ja asui paikkakunnalla koko ikänsä.

Edesmennyt oli työskennel-

Kuolleita

Turo L. Hallfors

Turo L. Hallfors

opettajana. Monien vuosien ajan hän oli toiminut myös virkaahoitajavana ylikarkastajana. Hallfors oli opettanut myös New Salemissa, South Deerfieldissä ja Chicagossa.

Työtoverit muistivat Hallforsin avulla ja kannusta-

vana ihmisenä, ja sanoivat hänen kuunnelleen molempia osapuolia ennen kuin päätti asioista. Hän oli myös valmis ottamaan riskejä ja kokeilemaan uusia opetusmuotoja.

Edesmennyt oli Finnish Cultural Center'n jäsen. Hän palveli toisessa maailmansodassa. Hän kuului United Parish seurakuntaan palvelen lukuisissa komiteoissa. Hän oli istunut monta vuotta Workers' Credit Unionin johtokunnassa.

Kaipaamaan jäi puoliso Eila A. (Honkonen) Hallfors; kaksi poikaa, Eric J. Hallfors, Lexington ja Paul L. Hallfors, Peoria, AZ; tytär Karen S. St. George, Pepperrell; veli Tyko Hallfors, Plymouth; ja kuusi lastenlasta.

Hautaustoimisto Sawyer-Miller, 763 Massachusetts Ave., huolehti North hautausmaahan tapahtuneesta hautaamisesta.

Richard A. Lampinen

GRAFTON, MA - Richard A. Lampinen, 53, 7 Jordan Terrace, North Grafton, kuoli jouluk. 15, 1996 kotonaan lyhyen sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt Concordissa Urho ja Signe (Matson) Lampisen poikana ja oli asunut Hudsonissa ennen North Graftoniin muuttoaan.

Edesmennyt oli päässyt Hudson High Schoolista ja oli palvellut merijalkaväessä.

Lampinen oli kirvesmies ammatiltaan ja omisti Lampinen and Farrugia Carpentry Co. firman.

Kaipaamaan jäi puoliso Patricia (Gamalian) Lampinen; poika Richard Callery Lampinen, Worcester; poikapuoli David C. Azier, Worcester; tytärpuoli Carole Ann Azier, North Grafton; kaksi siskoa, Margaret O'Toole, Hudson ja Kathi McNamara, Worcester; kaksi veljeä, John ja Robert Lampinen, kumpikin Hudson; seitsemän lastenlasta; sekä sisarusten lapsia.

Hautaaminen Pine Grove hautausmaahan.

Agnes A. Teir

lyt yksityissairaanhoidtajana Gardnerin alueella yli 40 vuoden ajan. Hän kuului Covenant Evangelical Lutheran seurakuntaan ja sen naisseuraan.

Päästyään Gardner High Schoolista 1925 hän jatkoi opintojaan Worcester City Hospital School of Nursing oppilaitoksesta valmistuen 1928.

Kaipaamaan jäi sisko Elsie Sanukewicz, Gardner; tämän tyttäret Joanne Evensen, Torrance, CA ja Martha L. Ratliff, Rutland; sekä heidän lapsiaan.

Hautajaiset pidettiin Covenant Evangelical Lutheran kirkossa. Hautaaminen Crystal Lake hautausmaahan. Hautaustoimisto Smith, 69 Vernon St., huolehti järjestelyistä.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa lahjoituksella Covenant Evangelical Lutheran seurakunnan hyväksi, 627 Green St., Gardner, MA 01440.

Impi Kangas

HARWICH, MA - Impi (Sneck) Kangas, 86, kuoli jouluk. 11, 1996.

Hän oli syntynyt Maynardissa David ja Lydia (Saha) Sneckin tyttärenä. Hän oli asunut siellä suurimman osan elämästään ennen kuin muutti Harwichiin 20 vuotta sitten.

Edesmennyt oli työskennellyt tarkastajana Raytheon firmassa Walthamissa monia vuosia. Hän oli Maynardin Finnish All-American Clubin pitkäaikainen jäsen.

Nuorempana ollessaan Kangas oli nauttinut matkustelusta ja tanssimisesta ja oli harrastti edelleen neulomista ja virkkaamista.

Kaipaamaan jäi puoliso John W. Kangas; tytär Joanna Nelson, Fryeburg, ME; kaksi siskoa, Vieno Heikkilä, Sudbury ja Bertha Sneck, Kiina; kaksi tyttärenpoikaa, Jon Nelson, Fryeburg, ME ja Mark Nelson, Windham, ME; sekä useita sisarusten lapsia.

Tyttärenpoika Eric Nelson oli kuollut aikaisemmin.

Fowler-Kennedy hautaustoimisto, 42 Concord St., Maynard, huolehti hautajaisjärjestelyistä. Pastori tri R. Gary Heikkilä toimitti siunaamisen. Hautaaminen Glenwood hautausmaahan Maynardissa.

Lawrence C. Pelton

LITTLETON, MA - Lawrence C. Pelton, 86, kuoli jouluk. 15, 1996 Mariner Health Care of Worcester hoitokodissa sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt elok. 4, 1910 Gardnerissa Oscar ja Edith (Carlson) Pietiläisen poikana ja oli asunut 40 vuoden ajan Littletonissa. Hän oli päässyt Gardner High Schoolista 1928.

Pelton oli työskennellyt tarkastajana Raytheon Co.:ssa Andoverissa 26 vuoden ajan. Sitä ennen hän oli ollut Heywood-Wakefield Co.:n palveluksessa Gardnerissa.

Kaipaamaan jäi puoliso Guinevere (Cwalina) Pelton; poika Thomas Pelton, Groton; sekä sisarusten lapsia.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä
BOLSTER
Monumental Works
DAVID J. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. 207-743-2673

MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave., Fitchburg, MA
Puh. 508-343-7137

Ystävällinen palvelu

PYSÄKÖINTITILAT

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Smith Funeral Home, Inc.
Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

May
Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

Bosk
Funeral Home

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

John A. Bosk, Jr.
Donald G. Dufault
Registered Directors

Ashburnham
Memorial Chapel

33 R. Main Street
Ashburnham, MA
(508) 827-5700

John A. Bosk, Jr.
Ina A. Davidson
Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL
ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA

PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:
• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • AIA INSURANCE

AT-NEED SERVICES • CHURCH • CHAPEL • CEMETERY • RESIDENCE
SERVING ALL FAITHS

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY 452-1680 Hopewell Junction, NY 221-9234 Fishkill, NY 896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

SAWYER-MILLER
FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

Suomen
väkiluku
5 132 000

Suomen väkiluku on Tilastokeskuksen arvion mukaan vuodenvaihteessa 5 131 900. Väestö lisääntyy edellisvuodesta 15 000:lla eli 0.3 prosentilla. Väestönkasvu on vuodesta hieman hidastunut, mikä johtuu lähinnä syntyvyyden vähenemisestä.

Syntyneiden määrä pienenee jo toisena vuonna peräkkäin vähän yli 2 000:lla.

(Demari)

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 603-863-2113
42 Main St., Newport, NH

Finnair ja Estonian Air yhteistyöhön

Finnair ja Viron lentoyhtiö Estonian Air ovat aloittaneet yhteistyön. Yhtiöt varaavat myytäväksi paikkoja toistensa lennoille omilla lentonumeroillaan Helsingin ja Tallinnan välillä.

Helsingin ja Tallinnan väliä lentää talviliikenteessä seitsemän päivittäistä edestakaista vuoroa. Näistä kolme lennetään suomalais- ja neljä virolaiskoneella.

Huomautus

RAIVAAJA ei ilmestynyt viime viikolla, jotta Raivaa Publishing Companyn työntekijät pääsivät nauttimaan joulunpyhistä perheidensä parissa.

Tämän viikon lehti ilmestyy ja myös postitetaan tänään, koska huominen päivä, tammi-kuun 1. on pyhäpäivä. Kaikkea hyvää vuodelle 1997!

Seurakunnat

Fitchburg, MA

Elm St. Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 9:30 aamulla. Pastori John Buczynski saarnaa. Pikkulapsille on järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltaisin klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltaisin klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoisin klo 2:00 iltapäivällä.

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radioharrastus HYVÄ UUTiset lähetetään joka sunnuntaiamukselta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Hengelliset tilaisuudet Elm St. Lähetyskirkossa tammik. 5. ja 19. päivinä 1997. Kokoukset alkavat klo 2 i.p. Mukana pastori Mikko Tervo. Tervetuloa!

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voi tehdä numeroon 343-9659.

Messiah Lutheran seurakunta

Sunnuntaina, tammikuun 5. päivänä klo 8:15 aam. suomenkielinen ehtoollisjumalanpalvelus. Klo 9:15 pyhäkoulu ja sekä aikuisten että high school-luokkalaisten raamattutunnit. Klo 9:15 englanninkielinen ehtoollisjumalanpalvelus ja lopputanssi vietto.

Hämäläinen voi edustaa Suomea Ateenan MM-kisoissa

Kymmenottelijä Eduard Hämäläinen voi edustaa Suomea yleisurheilun ensi kesän MM-kilpailuissa Ateenassa. Kansainvälisen yleisurheiluliiton IAAF:n hallitus hyväksyi suomalaisten esityksen Hämäläisen edustus oikeudesta yksimieleisesti äskettäisessä kokouksessaan Monacossa.

Päätöksen mukaan Valko-Venäjää tähän asti arvokisoissa edustanut Hämäläinen saa edustaa Suomea 365 vuorokauden kuluttua Atlantan olympialaisten 10-ottelun jälkeen. Hämäläinen, 27, läpäisee vaatimuksen niukan selvästi, sillä Ateenan MM-kisat alkavat 1. elokuuta 1997 ja Atlantassa 10-ottelu päättyi 1. elokuuta 1996.

MM-hopeaa Stuttgartista 1993 ja Göteborgista 1995 hankkineen Hämäläisen tapauksen käsittely oli kokouksessa pelkkä muodollisuus, ja Suomen urheiluliiton SUL:n edustajat kokouksessa olivat tulokseen tyytyväisiä.

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Terveisiä Lepokodilta!

19. joulukuuta vietimme tämän kuun syntymäpäivä sankareiden juhlaa Mikon, Lyydian ja Rachelin avulla. Kiitos teille perjantailtapäivästä.

Joulukuuksi on jostain syystä kasaantunut melkoinen määrä juhlittavia. Johtuisikohan se Suomen kauniista keväästä, jolloin mehiläisetkin havahtuvat pörräämään.

Kiitos taas Leolle, Charlille ja Elinalle mukavista iltapäivähetkidistä. On mukava saada asukkaille mieluisia esiintyjiä.

Vietimme tiistaina yhteislauluhetken. Lauloimme joululauluja Lepokodin kuoron ja Paavo Hilskan johtamina. Ja kukin tietysti laulaa, kun on laulaa, kuten Toini Törmälä aina sanoo.

Keskiviikkona hiljennyimme Karl Forssgrenin, John Grönforsin ja Armas Männistön muistojuhlissa.

Järjestämme matkoja Floridaan ja Suomeen ja minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Mainittakoon, että "pappa" Karl Forssgren oli poisnuokuessaan 104-vuotias. Hän oli loppuun asti hyvin huumorintajuinen ja hänen silmissään vilkkui aina pieni kujeilun halu!

Otamme osaa sukulaisten ja ystävien suruun. Kiitos pastori Törmälälle sekä Matti ja Bertta Penttilälle avusta.

Kiitos kikkuran kähertäjille. On mummojenkin mukava saada hiukset kauniiksi, jos vaikka joulupukki on poikamies, koskaan ei tiedä!

Tervetuloa Lepokodille Olga Ivy.

Hyvää viikon jatkoa kaikille, voikaahan hyvin!
ANU

Vuokralle tarjotaan

Huoneisto vuokrattavana. Viisi pientä huonetta, 3:s kerros, hella, jääkaappi ja kuuma vesi, \$375.00 kuukaudessa. Oma parkkipaikka, Mechanic kadun alkupäässä Fitchburgissa. Ei kotieläimiä. Suositukset.
Soita iltaisin 874-2780

NORTH-END

SUBARU-MAZDA
Rte. 13, Lunenburg
(508) 582-4911 • 1-800-548-6699

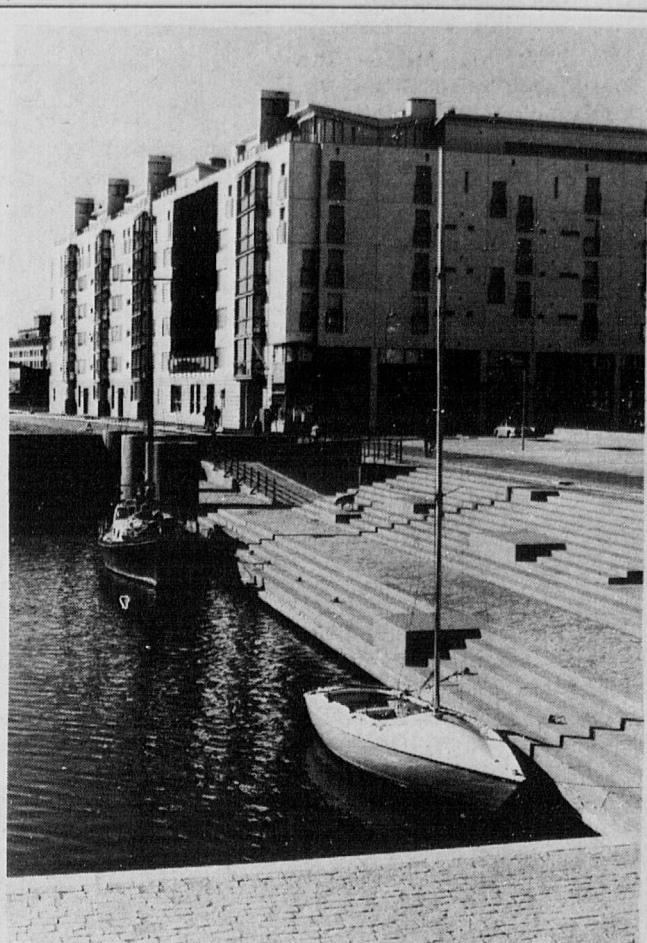
ISUZU-SUZUKI
525 John Fitch Hwy., Fitchburg
(508) 345-1011 • 1-800-345-SAVE

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Kuva: Helkka Hirvonen

Helsinki sai tunnustusta

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto ja rakennusvirasto on palkittu Yhdysvalloissa kansainvälisellä kunniakirjalla Ruoholahden asuntoalueen suunnittelusta ja toteuttamisesta.

Bostonissa kongressiaan pitänyt konsultti- ja tutkimusjärjestö The Waterfront Center myönsi tunnustuspalkintonsa nimenomaan alueen laadukkaasta rakentamisesta.

Kilpailuun osallistui 99 rakennuskohdetta ympäri maailmaa, ja jury palkitsi niistä 15. Ruoholahti palkittiin vancouverilaisen Tugboat Landingin kanssa ryhmässä asuntoalueet/lomanviettopaikat.

The Waterfront Center on arvovaltainen Washingtonin sijaitseva kansainvälinen voittoja tuottamaton organisaatio, johon kuuluu sekä julkisen sektorin että elinkeinoelämän urbaanin rantarakentamisen ja suunnittelun suuria ja pieniä nimiä.

Palkinnon otti Bostonissa järjestetyssä juhlatilaisuudessa vastaan Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston päällikkö Paavo Perkkio.

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu

**KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA**

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Tel. 508-343-4853
Elno E. Niinimäki
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILLOITA

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

• Our own service department to our customers
• New customers always welcome
• Our third generation
CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Aki Kaurismäki onnittelemassa Finlandia-voittajaa Irja Raneeta.

Finlandia-palkinto kirjailija Irja Raneelle

Kirjailija Irja Rane sai romaanillaan *Naurava neitsyt* tämänvuotisen Finlandia-palkinnon. Palkintosumma on edelleen 100 000 markkaa.

Voittajan valitsi elokuvaohjaaja Aki Kaurismäki. Palkinto jaettiin nyt 13. keraan ja neljättä kertaa romaanipalkintona. Tunnustuksen myöntää Suomen Kirjasäätiö.

Finlandia-palkintoa tavoitteli kuusi romaanin. Ehdokkaina olivat Raneen *Nauravan neitsyen* lisäksi *Päivi Alasalmien* Vainola, *Pirjo Hassisen* *Voimamaiset*, *Kauko Röyhkän* *Kaksi aurinkoa*, *Helmo Suden* *Virkamatka* ja *Antero Viinikaisen* *Aleksis Kivi ja Serbian prinsessa* - Seitsemän kertomusta, näytelmä ja alleviivatut selitykset.

Naurava neitsyt avartaa historiallisen romaanin lajityyppiä sisältäpäin, totesi aikanaan ehdokaslistan valinnut raati. Se on tavoitteikas niin kieleltään kuin ajankuvaltaan ja tematiikaltaan.

Romaani sisältyy keskiaikaan ja

1930-lukuun. Samalla lukijasta tuntuu, että kyse on tämänkin hetken keskeisistä eurooppalaisista kysymyksistä.

Irja Rane syntyi Ikaalisissa vuonna 1946. Hän valmistui Helsingin yliopistosta filosofian maisteriksi pääaineenaan kotimainen kirjallisuus. Kotimaisen kirjallisuuden laitoksella Rane on toiminut useissa tehtävissä ja amanuenssina vuodesta 1990.

Ranen runoja, novelleja, pakinoita ja arvosteluja on julkaistu monissa lehdissä ja kokoelmissa. Hänen saturomaninsa Kiinan keisarin lentävä hevonen ilmestyi vuonna 1985.

Aki Kaurismäen mukaan kysymys oli valinnasta toisalta klassisen ja modernin, toisaalta älyn ja tunteen välillä. Vain yksi ehdolla olevista teoksista edusti kaikkea neljää.

Ohjaaja pitää Nauravaa neitsyttä suurena romaanina, joka tulee kestäväksi aikaa. Sen luettuaan lukija tuntee jotenkin puhdistautuneensa ja saaneensa kenties voimaa jatkaa.

(Demari)

Tapio Junno veistää Schjerfbeckin muistomerkin

Kuvanveistäjä Tapio Junno tekee Helene Schjerfbeckin muistomerkin. Hyvinkään kaupunginhallitus päätyi kahdesta vaihtoehdosta Junnon työhön nimeltä Ovi.

Hyvinkäälle sijoitettava muistomerkki on tarkoitus saada valmiiksi ensi vuoden aikana. Sen kustannusarvio on vajaat 400 000 markkaa.

Muistomerkkiä varten järjestettiin kutsukilpailu, johon kutsuttiin viisi kuvanveistäjää.

(Demari)

Joulukorttien uusi Suomen ennätys 52 miljoonaa

Suomalaisten intoa lähettää joulukortteja ei pitele mikään. Uusi Suomen ennätys on nyt lähes 52 miljoonaa korttia. Vuoden 1995 jouluna lähetettiin reilut 51 miljoonaa tervehdystä. Kortit on opittu lähettämään aiemmin kuin viime vuonna.

Pelkästään joulukuun 16. päivänä postitettiin huikat 28 miljoonaa kirjettä ja korttia. Normaalina päivinä luku on kolme miljoonaa.

Joulupukille posti kuljetti 700 000 tervehdystä.

(STT)

Suomalaisten lahjoittama joulukuusi politikoinnin kohteeksi Israelissa

Suomesta Betlehemin kaupungille lahjoitettu joulukuusi juuttui israelilaissatamaan. Kaikki kasvit ja puut on Israelin tullimääräysten mukaan tarkastettava kasvitautien varalta myös Israelissa. Palestiinalaisten mielestä kuusen pysäyttäminen satamaan oli tarkoitettu haittaamaan palestiinalaisten kristittyjen joulunviettoa.

Helsingissä sijaitseva palestiinalaisedusto antoi joulun alla tiedotteen, jossa todettiin, että joulupuun viivyttäminen on yksi osoitus sadoista tapauksista, joilla palestiinalaisten elämää tuhoetaan.

(STT)

RAIVAAJA

TILAUS JA/TAI OSOITTEENMUUTOS

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

NIMI _____

OSOITE _____

Uusi tilaus _____ uudistus _____

Maksu \$ _____

TILAUSHINNAT:

USA: 12kk \$28.00; 6kk \$20.00; 3kk \$16.00
Ulkomaat: 12kk \$33.00; 6kk \$25.00

Raivaaja
P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

Helsinki 5-days airfare included \$499*

During January and February. Depart New York on Thursday and return on Monday. Price includes roundtrip airfare on Finnair, transfers between airport and Helsinki, 3-nights accommodations in a first-class hotel, buffet breakfast daily.

Here is the perfect chance to go to Finland to visit friends and family. For information and reservations, please call today.

Norvista

TRAVEL

SERVICE

425 Madison Avenue • New York, NY 10017

(212) 832-8989 • (800) 677-6454

* Price per person double occupancy from New York. Does not include \$22.95 in taxes, government and facility usage fees. Last departure date: 2/27/97.

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd
Friday of the month from
October through May.

CENTRAL PRESBYTERIAN CHURCH

593 Park Ave & 64th St., NYC

Mailing address for
information

P.O. Box 2590
Grand Central Station,
New York, NY 10163